

Лідія Іванівна Ткаченко,

кандидат педагогічних наук,
старший науковий співробітник,
провідний спеціаліст відділу інтелектуального
розвитку обдарованої особистості
Інституту обдарованої дитини НАПН України,
м. Київ

ORCID ID 0000-0001-9356-6385

УДК 37.016:316.774

**СТРУКТУРНА МОДЕЛЬ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПІДТРИМКИ СОЦІАЛІЗАЦІЇ
УЧНІВ ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ ІНТЕРНЕТ-ТЕХНОЛОГІЙ**

Анотація.

У статті представлено структурну педагогічну модель підтримки соціалізації учнів із застосуванням Інтернет-технологій у закладі загальної середньої освіти. Виокремлено складники освітнього середовища соціалізації: організаційно-методичне, ресурсне, інструментальне забезпечення, види і форми освітньої діяльності, контроль і оцінювання результату. Наголошено на необхідності розвитку комунікативних навичок і зв'язків учасників освітнього процесу.

Ключові слова: соціалізація із застосуванням Інтернет-технологій; модель педагогічної підтримки.

Сьогодні соціалізація є одним з важливих завдань закладів загальної середньої освіти (ЗЗСО). Це зумовлено певними обставинами, що містять особливості сучасного суспільства. Глобалізація, обумовлена розвитком економічної світ-системи; інформатизація, що дає особистості змогу отримувати інформацію і входити у віртуальні контакти з усім світом; демократизація, що забезпечує максимальне виявлення суб'єктності; інноваційність як спосіб розвитку й сучасного мислення тощо – усе це обумовлює особливу увагу до соціалізації дітей і юні. Тому соціалізацію (соціальну компетентність) необхідно розглядати, вслід за Н. Лавриченко, «як формальну мету і загальний підсумок згармонізованого у його триєдиності (навчання, виховання та соціалізація) педагогічного процесу. Разом із тим, соціалізація як особний компонент цілісного педагогічного процесу позначена власним змістом і завданнями, які полягають у цілеспрямованому передаванні молодій особі соціального досвіду, науки, мистецтва суспільного життя – суспільних уявлень, ідеалів, цінностей і норм, алгоритмів, стандартів і принципів поведінки, звичок і традицій, способу та стилю життя, життєвих мотивацій і потягів, формування готовності до здійснення життєво необхідної сукупності суспільних відносин, міжлюдських взаємин, соціальних ролей» [8, с. 14].

Частіше в науковій літературі за різними галузями гуманітарної науки зустрічаємо категоричне твердження, що Інтернет став головним соціалізатором

учнів і молоді. Так, Т. Галіч зазначає: «Виступаючи елементом соціальності, Інтернет і соціальні мережі, створені за допомогою нових інформаційних технологій, стають потужним агентом вторинної соціалізації не лише в мережевому суспільстві, а й у реальному суспільстві, в якому людина живе. У свою чергу, виступаючи агентом соціалізації, соціальні мережі впливають на особистість та її моральний стан» [3, с. 252]. Попередню сентенцію доповнює О. Кудашкіна, зауважуючи, що «під впливом Інтернету змінюється стиль життя – ... структура дозвілля, звичні канали отримання інформації, характер міжособистісних взаємодій відбувається інтенсивне вироблення нових моделей взаємодії зі середовищем [7, с. 47].

Інтернет – це мережа з майже необмеженими можливостями, що є потужним агентом соціалізації покоління, яке зростало в інформаційну епоху, тому застосування Інтернет-технологій є не лише бажаним, а необхідним в освітньому процесі ЗЗСО, і не лише як опанування предметом «Інформатика». Ідеться про якісно інше використання інформаційних технологій на рівні освітньої діяльності, а також у позаурочній і позакласній діяльності учнів і вчителя.

Метою статті є представлення структурної педагогічної моделі підтримки соціалізації учнів із застосуванням Інтернет-технологій у ЗЗСО.

Проблему моделювання в педагогіці глибоко опрацьовували К. Гнезділова, С. Гончаренко Є. Лодатко, В. Михеев й ін. Застосування педагогічних моделей для

розв'язання конкретних освітніх проблем соціалізації демонструють Б. Андрієвський (розвиток професійної майстерності науково-педагогічного працівника) [1], Г. Матушинський (підготовка до професійної діяльності у вищій школі) [11], Н. Самборська (формування соціально-комунікативної компетентності майбутніх фахівців) [14], Я. Сікора (формування професійної компетентності майбутнього вчителя) [15], М. Якібчук (розвиток толерантності у студентів) [19] та ін.

Наведемо визначення застосовуваних категорій. *Модель* розуміють як *уяву або матеріально-реалізовану систему, що відображає або відтворює об'єкт дослідження* (природний чи соціальний) і *здатна змінювати його так, що її вивчення дає нову інформацію стосовно цього об'єкта*. За властивостями моделі можна дізнатися про суттєві властивості об'єкта [5, с. 516].

Метою створення структурної моделі педагогічної підтримки є окреслення способів і методів досягнення кращої соціалізації обдарованої дитини за допомогою системного залучення Інтернет-технологій в освітньому процесі з учнями старших класів.

Об'єктом моделювання є освітнє середовище із застосуванням Інтернет-технологій.

Предметом моделювання є система суб'єкт-суб'єктних відносин учасників освітнього процесу із застосуванням Інтернет-технологій з метою кращої соціалізації обдарованої дитини – учителя й учня, адміністрації та педагогічного колективу, методичних об'єднань або предметних кафедр і вчителів, учителя і шкільного психолога тощо.

Відповідно до досліджень В. Михеєва [12], значимо, що моделювання в педагогіці має декілька змістових ліній: *гносеологічну*, за якої модель відіграє роль проміжного об'єкта в процесі пізнання педагогічного явища; *загальнометодологічну*, що виявляє й доповнює зв'язки між різними елементами освітнього процесу на різних рівнях їх опису та вивчення; *психологічну*, що дає змогу вести опис різних сторін освітньої і педагогічної діяльності та виявляти на цій основі психолого-педагогічні закономірності. У нашому випадку гносеологічна лінія надає вчителю можливість (а також кожному з педагогічного колективу освітнього закладу) з'ясувати, яким чином можна здійснювати інтерактивну педагогічну діяльність із застосуванням Інтернет-технологій, які складники цього процесу, зміст, суб'єкти освітньої системи беруть участь в її здійсненні.

Загальнометодологічна лінія актуалізує методи інтерактивної дії суб'єктів освітньої діяльності із застосуванням Інтернет-технологій, форми організації такої діяльності, а також з'ясовує й пояснює підходи до організації діяльності учителя й учня. Психологічна лінія окреслює шляхи й методи психологічного супроводу освітньої діяльності з використанням Інтернет-технологій з метою забезпечення більш адекватного її здійснення.

Відаючи належне освітнім завданням учнівської молоді у ЗЗСО, зауважимо, що соціалізація в сучасному суспільстві є стрижнем підготовки особистості

до подальшого самовизначення й життя в соціумі – професійного самовизначення, духовно-моральних диспозицій, патріотизму і толерантності, націоналізму й полікультурності, індивідуалізму й кооперації тощо. На думку Н. Лавриченко, «соціалізація не лише постає одним із елементів триединого за змістом і цілями освітнього процесу (навчання, виховання і соціалізація учнів), а й виконує в цьому процесі формотворні та цілепокладальні функції. Під таким кутом зору освіта і виховання набувають ролі провідних механізмів і передумов конструктивної й адекватної соціалізації учнівської молоді, хоча за певних обставин і на певних етапах цілісного педагогічного процесу, вони можуть виступати як першоцілі» [8, с. 14]. Тому структура моделі містить складники освітнього процесу, але їх не позначено окремими дефініціями на схемі через наведені вище міркування.

Важливий момент обґрунтування моделі педагогічної підтримки – це превалювання комунікації, діалогу, спілкування як ознаки сучасних соціальних відносин. Наголосимо, що саме феномен спілкування піддається аналізу в усій різноманітності його аспектів як вирішальна сфера формування людської особистості у ХХ ст., і його значущість посилюється. Поняття комунікації є центральним у теорії «комунікативної дії» Ю. Хабермаса. Умови, за яких учасники спілкування могли досягти порозуміння, він визначає поняттям «комунікативна компетенція» [18, с. 87]. Науковець зауважує, що під час комунікації на місце мовних виразів можна поставити також дії, вчинки, переживання та їхнє втілення. Під час взаємодії людей мовні вирази та їхні позамовні прояви завжди пов'язані між собою. У мовчазній взаємодії людей (діях і жестах) мовні вирази існують принаймні в знятому вигляді. У процесі розмови вони виступають як комунікативна дія, і, навпаки, взаємодія, що має форму розмови, не можна вважати комунікативною дією без урахування позамовного контексту [18, с. 89–90]. Ці зауваження є особливо цінними для розуміння взаємодії комунікантів за допомогою Інтернет-технологій, що має місце в сучасному соціумі.

Також важливими є розвідки Н. Лумана [10], де він доводить, що комунікація виступає емерджентною реальністю, що встановлюється через синтез трьох різних складників: *інформації, повідомлення цієї інформації, розуміння/нерозуміння* повідомлення та його інформації. Так, Н. Луман стверджує, що жоден із цих компонентів не може окремо здійснювати комунікацію, лише разом вони утворюють комунікацію. Це означає, що лише в тому випадку, коли їхня відокремленість може бути приведеною до узгодженості. Комунікація встановлюється лише тоді, коли хоча б один раз відбувається розрізнення повідомлення та інформації. У випадку комунікації виникає розуміння – розрізнення інформаційної цінності змісту та причин, з яких зміст повідомляється. У комунікації може бути виокремленою та чи інша з розрізняваних сторін зі зверненням уваги на інформацію або на експресивну поведінку [10]. Розрізненню інформації та комунікації

у формуванні комунікативної компетенції обдарованої молоді має бути приділено достатньо уваги, а поза використанням Інтернет-технологій у повсякденних освітніх ситуаціях це неможливо.

Важливим фактором формування інтерактивної сфери людини В. Кремень вважає спілкування. Вчений зазначає, що це – «взаємодія двох (або більше) людей, спрямована на узгодження і об'єднання їхніх зусиль з метою налагодження відносин і досягнення загального результату. Спілкування є не просто дією, а взаємодією: воно здійснюється між учасниками, кожний з яких рівною мірою є носієм активності й передбачає її у своїх партнерах» [6, с. 424].

Належної значущості надає комунікативній діяльності Р. Арцишевський, зазначаючи, що вона є формою безлічі різноманітних відносин між людьми, за яких «відбувається обмін діяльністю, інформацією, досвідом, вміннями та навичками, а також результатами діяльності» [2, с. 335]. Особливістю комунікативної діяльності Р. Арцишевський вважає і те, що вона передбачає більшу, ніж в інших видах діяльності, активність сторін, які взаємодіють, тому повноцінне спілкування можливе за умови, що кожен з його учасників є обов'язково суб'єктом [Там само].

Таким чином, модель відображає комунікативні зв'язки між учасниками освітнього процесу. Ці комунікативні зв'язки сприятимуть, з одного боку, набуттю комунікативної компетентності, як складника соціалізації учасників освітнього процесу, а з іншого – є підґрунтям подальшої соціалізації протягом життя.

За кожної конкретної модифікації педагогічна модель використання Інтернет-технологій містить складник ІТ-простору, що виконує функцію головного соціалізатора, на що спрямовано зусилля учасників освітнього процесу.

Нижче представлено педагогічну модель соціалізації обдарованих учнів старших класів із застосуванням Інтернет-технологій (рис. 1 (а), (б)), структуру якої визначає мета (соціалізація), що об'єднує складники її досягнення. До останніх належать: освітнє середовище ЗЗСО, організаційно-методичне забезпечення його функціонування, ресурсне забезпечення досягнення мети за визначеним шляхом, інструментальне забезпечення та безпосередньо освітня діяльність, що забезпечує соціалізованість.

Наведена модель педагогічної підтримки обдарованих учнів із застосуванням Інтернет-технологій є комбінованою та демонструє процес і результат

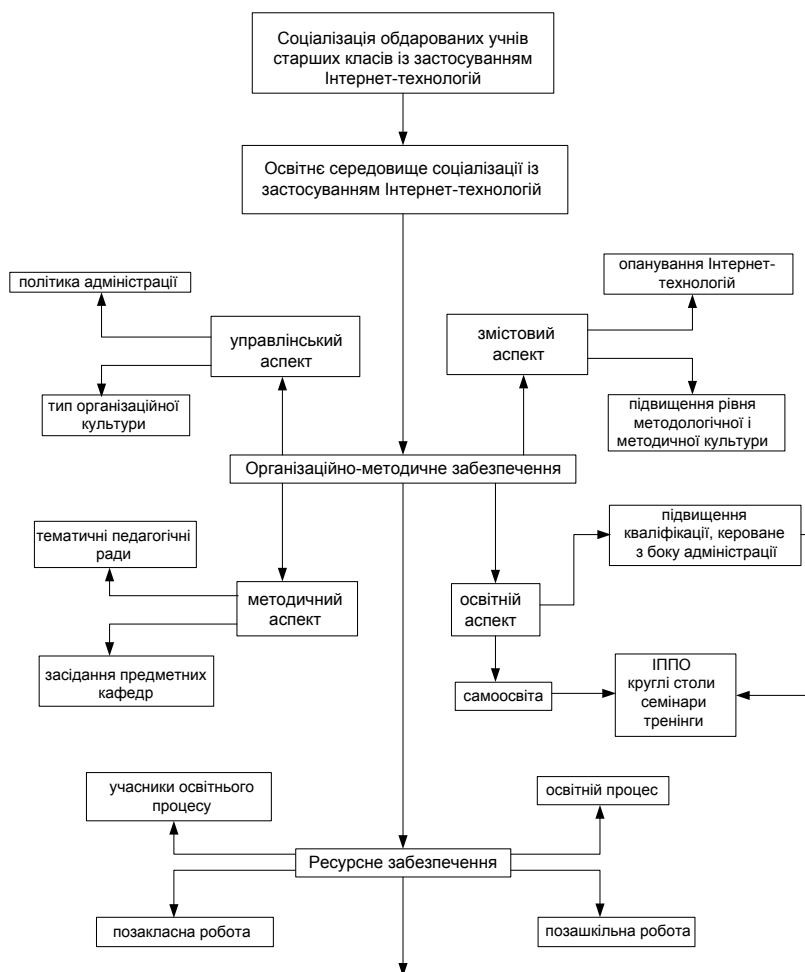

Рис. 1 (а). Структурна модель педагогічної підтримки соціалізації учнів із застосуванням Інтернет-технологій (початок)

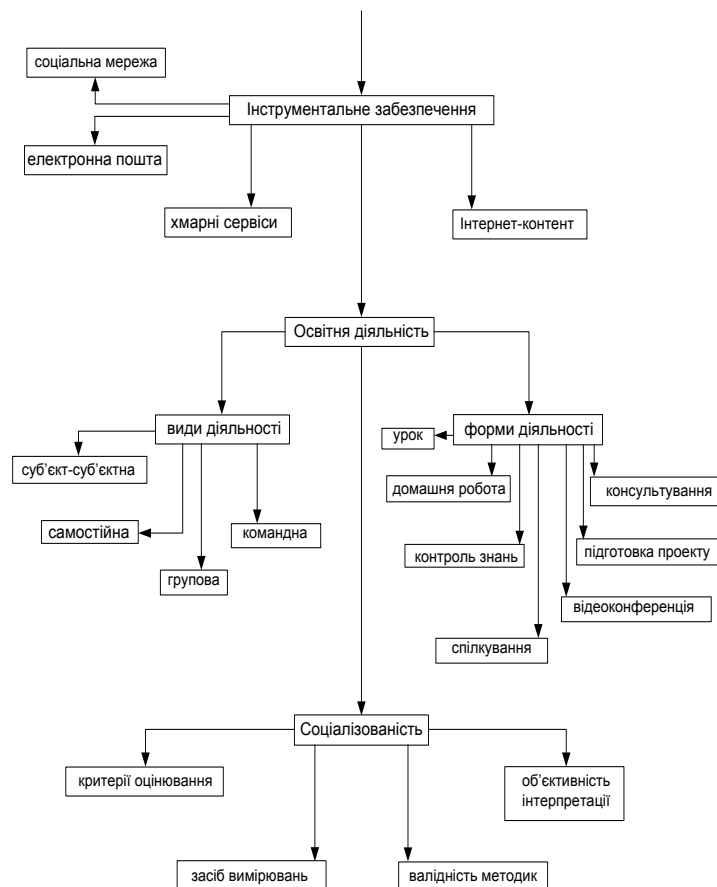

Рис. 1 (б). Структурна модель педагогічної підтримки соціалізації учнів із застосуванням Інтернет-технологій (закінчення)

освітнього процесу за пропонованою структурою. Важливою є готовність обдарованих учнів до отримання освітніх послуг у нових запропонованих умовах – із застосуванням Інтернет-технологій. Для цього учні старших класів мають мати конкретні навички та загальноосвітні компетенції, що в комплексі сприятимуть продуктивним суб'єкт-суб'єктним відносинам в умовах інноваційної освітньої діяльності. Отже, виокремимо необхідні компоненти освітньої *компетентності* учня:

- *загальноакадемічна* (самостійно шукати, аналізувати, відбирати важливу інформацію);
- *предметна* (засвоєння навчального матеріалу);
- *міжпредметна* (застосування Інтернет-технологій для організації та перетворення інформації, збереження та передавання її у груповій взаємодії – застосування інформативних умінь для виконання завдань з відмінної від інформатики дисципліни);
- *комунікативні навички* (вести діалог, розуміти інших, вміння слухати і доносити до слухача власні міркування);
- *уміння поводити себе й представити себе у групі*;
- *усвідомлення необхідності власного саморозвитку*.

Надзвичайно важливим є аспект готовності вчителів до застосування Інтернет-технологій у процесі со-

ціалізації учнів старших класів, про що йшлося в наших дослідженнях [16]. Так, проведене дослідження засвідчило про такі недостатньо розвинені складники готовності вчителів до застосування Інформаційних технологій, як *мотиваційний* та *соціально-психологічний*. Зазначимо, що й інші дослідники виокремлюють подібні складники у структурі готовності до інноваційної діяльності вчителів. Так, В. Уруський акцентує на таких її компонентах:

- *мотиваційний* (сукупність мотивів, адекватних цілям та завданням освітньо-наукової діяльності);
- *когнітивний* (сукупність знань та уявлень, що необхідні для продуктивної освітньо-наукової діяльності);
- *операційний* (сукупність умінь та навичок практичного розв'язання завдань у процесі освітньо-наукової діяльності);
- *особистісний* (сукупність особистісних якостей, важливих для виконання освітньо-наукової діяльності) [17].

Схожій позиції дотримується й І. Дичківська під час визначення готовності вчителів до здійснення інноваційної діяльності, наголошуючи на складниках, що поряд із професійністю виокремлюють особистісні характеристики:

- *усвідомлення потреби* щодо запровадження інновацій у власній практиці;
- *інформованість* про новітні технології;

– *орієнтованість* на створення власних творчих завдань і методик, *налаштованість* на експериментальну діяльність;

– *здатність до подолання труднощів*, пов'язаних зі змістом та організацією освітньо-наукової діяльності;

– *оволодіння практичними навичками* засвоєння інновацій та розроблення нових [4].

Отже, готовність учителя в широкому контексті полягає в наявності факторів професійної компетентності, особистісної мотивації та саморефлексії для здійснення освітнього процесу із застосуванням Інтернет-технологій як складника моделі педагогічної підтримки обдарованих учнів старших класів.

Для реалізації нашої моделі педагогічної підтримки соціалізації обдарованих учнів із застосуванням Інтернет-технологій ми сформулювали готовність учителя таким чином:

– *педагогічна майстерність* у трансформації змісту навчальної дисципліни у форму, застосування якої є можливим для використання в Інтернет-просторі (Інтернет-платформі);

– *обізнаність в галузі інформаційних технологій* і компетентність у застосуванні різних ІТ-форматів для спільної з учнями освітньої та комунікативної діяльності в освітньому просторі;

– *особистісні якості*, які забезпечують *внутрішню мотивацію* для здійснення інноваційної діяльності.

Необхідною умовою є також організаційно-управлінський складник, що означає готовність управлінської структури ЗЗСО до інноваційної діяльності [13, с. 56–61]. Результатом застосування запропонованої моделі є розвиток за певними вимірами – *локальним і аспектним*.

У локальному вимірі поліпшуються навички користування Інтернет-технологіями для розв'язання конкретних завдань: пошуку інформації, створення власного продукту, формування навичок комунікації у процесі спільної (проектної) діяльності тощо. В аспектному вимірі поліпшуються показники, що свідчать про розвиток психологічних характеристик особистості (вмотивованість, духовно-моральні якості, здатність до комунікації, рівень самостійності мислення), які перевіряються в учнів і вчителів за допомогою спеціальних валідних методик на початку та в кінці експериментальної діяльності, а також показники академічної успішності учнів.

Таким чином, структурна модель педагогічної підтримки соціалізації учнів старших класів із використанням Інтернет-технологій демонструє основні складники процесу: організаційно-методичний, ресурсний та інструментальний, освітньої діяльності. За реалізації моделі надзвичайно важливими є комунікативний аспект і аспект готовності педагогічного колективу закладу. Модель може бути розширеною і уточненою залежно від конкретних умов ЗЗСО. Також модель може варіюватися залежно від мети і завдань, визначених за результатами психологічного тестування учнів, їхніх особистісних характеристик та готов-

ності вчителя до застосування Інтернет-технологій у конкретному випадку.

Використані літературні джерела

1. Андрієвський Б. М. Структурно-функціональна модель розвитку професійної майстерності викладача / Б. М. Андрієвський // Збірник наукових праць Херсонського державного університету. – 2015. – Вип. 67. – С. 222–228. – (Серія: Педагогічні науки).

2. Арцишевський Р. А. Філософська антропологія : [навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл.] / Р. А. Арцишевський. – Луцьк : Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2011. – Частина друга. – 440 с.

3. Галіч Т. О. Соціальні мережі Інтернет як агент соціалізації молоді / Т. О. Галіч // Сучасні суспільні проблеми у вимірі соціології управління : зб. наук. праць ДонДУУ. – Т. 15. – Вип. 281. – С. 250–256.

4. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології : навч. посіб. / І. М. Дичківська. – Київ : Академвидав, 2004. – 352 с.

5. Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України ; голов. ред. В. Г. Кремень. – Київ : Юрінком Інтер, 2008. – 1040 с.

6. Кремень В. Г. Філософія людиноцентризму в стратегіях освітнього простору / В. Г. Кремень. – Київ : Пед. думка. – 2009. – 520 с.

7. Кудашкіна О. З. Аналіз позитивного та негативного впливу кіберпростору на особистість студентської молоді / О. З. Кудашкіна // Соціальна педагогіка: теорія та практика. – 2012. – № 3. – С. 47–53.

8. Лавриченко Н. М. Педагогічні основи соціалізації учнівської молоді в країнах Західної Європи : автореф. дис. ... д-ра пед. наук : 13.00.01 / Н. М. Лавриченко ; Ін-т педагогіки АПН України. – Київ : [б. в.], 2006. – 40 с.

9. Лодатко Є. О. Моделювання в педагогіці: точки відліку [Електронний ресурс] / Є. О. Лодатко // Педагогічна наука: історія, теорія, практика, тенденції розвитку. – 2010. – № 1. – Режим доступу: http://intellect-invest.org.ua/pedagog_editions_e-magazine_pedagogical_science_vypuski_n1_2010_st_2/. – Назва з екрана.

10. Луман Н. Что такое коммуникация? / Никлас Луман ; [пер. с нем. Д. В. Озирченко] // Социологический журнал. – 1995. – № 3. – С. 114–125.

11. Матушинский Г. У. Проектирование моделей подготовки к профессиональной деятельности преподавателей высшей школы / Г. У. Матушинский, А. Г. Фролов // Educational Technology and Society. – 2000. – № 3 (4). – С. 183–192.

12. Михеев В. И. Моделирование и методы теории измерений в педагогике / В. И. Михеев. – Изд. 4-е, доп. – М. : КомКнига, 2010. – 224 с.

13. Психолого-педагогічний супровід соціалізації обдарованих старшокласників в Інтернет-середовищі : метод. посіб. // В. В. Камишин, Л. І. Ткаченко, К. А. Андросович, І. В. Бургун. – Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2017. – 108 с.

14. Самборська Н. Моделювання процесу формування соціально-комунікативної компетентності майбутніх фахівців зі спеціальності «Медсестринство» у процесі ви-

вчення гуманітарних дисциплін / Н. Самборська // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. – 2018. – № 1. – С. 71–76. – (Серія: Педагогіка).

15. Сікора Я. Б. Формування професійної компетентності майбутнього вчителя інформатики засобами моделювання : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / Я. Б. Сікора; Житомир. ун-т ім. Івана Франка. – Житомир : [б. в.], 2010. – 22 с.

16. Ткаченко Л. І. Готовність учнівського й учительського контингенту до соціалізації старшокласників засобами Інтернет-технологій / Л. І. Ткаченко // Навчання і виховання обдарованої особистості. – 2016. – Вип. 2. – С. 17–26.

17. Уруський В. І. Формування готовності вчителів до інноваційної діяльності : метод. посіб. / В. І. Уруський. – Тернопіль : ТОКІППО, 2005. – 96 с.

18. Хабермас Ю. Комунікативна дія і дискурс / Ю. Хабермас // Першоджерела комунікативної філософії. – Київ : Либідь, 1996. – С. 84–91.

19. Якібчук М. І. Педагогічна модель як основна складова теоретико-методологічних засад формування толерантності у студентів вищих педагогічних навчальних закладів / М. І. Якібчук // Вісник ЛНУ імені Тараса Шевченка. – 2013. – № 3. – С. 279–285.

References

1. Andriievskiy, B. M. (2015). Strukturno-funktsionalna model rozvytku profesiinoi maisternosti vykladacha [Structural-functional model of development of professional teacher's teaching]. *Zbirnyk naukovykh prats Khersonskoho derzhavnoho universytetu - Collection of scientific works of Kherson State University*. 67, 222-228 [in Ukrainian].

2. Artsyshevskiy, R. A. (2011). Filosofska antropohiia [Philosophical anthropology]. Lutsk [in Ukrainian].

3. Halich, T. O. Sotsialni merezhi Internet yak ahent sotsializatsii molodi [Social networks of the Internet as an agent of socialization of youth]. *Suchasni suspilni problemy u vymiri sotsiologii upravlinnia - Modern social problems in the measurement of sociology of management*. Vol. 281, 250-256 [in Ukrainian].

4. Dychkivska, I. M. (2004). *Innovatsiini pedahohichni tekhnologii [Innovative Pedagogical Technologies]*. Kyiv [in Ukrainian].

5. Kremen, V. H. (Ed.) (2008) *Entsyklopediia osvity [Encyclopedia of Education]*. Kyiv [in Ukrainian].

6. Kremen, V. H. (2009). *Filosofiiia liudynotsentryzmu v stratehiakh osvithnoho prostoru [Philosophy of Man-Centeredness in the Strategies of the Educational Space]*. Kyiv [in Ukrainian].

7. Kudashkina, O. Z. (2012). Analiz pozytyvnoho ta nehatyvnoho vplyvu kiberprostoru na osobystist studentskoi molodi [Analysis of positive and negative influence of cyberspace on the identity of student youth]. *Sotsialna pedahohika: teoriia ta praktyka - Social pedagogy: theory and practice*. 3, 47-53 [in Ukrainian].

8. Lavrychenko, N. M. (2006). *Pedahohichni osnovy sotsializatsii uchnivskoi molodi v krainakh Zakhidnoi Yevropy [Pedagogical bases of socialization of pupils' youth in the countries of Western Europe]*. Kyiv [in Ukrainian].

9. Lodatko, Ye. O. (2010). Modeliuvannia v pedahohitsi: tochky vidliku [Modeling in pedagogy: reference points]. *Pedahohichna nauka: istoriia, teoriia, prykytka, tendentsii rozvytku - Pedagogical science: history, theory, practice, trends of development*. Vol. 1. Retrieved from: http://intellect-invest.org.ua/pedagog_editions_e-magazine_pedagogical_science_vypuski_n1_2010_st_2/ [in Ukrainian].

10. Luman, N. (1995). Chto takoe kommunykatsiia? [What is communication?]. *Sotsyolohycheskyi zhurnal - Sociological journal*. 3, 114-125 [in Ukrainian].

11. Matushynskiy, H. U., Frolov, A. H. (2000). Proektyrovanye modelei podgotovky k professyonalnoi deiatelnosti prepodavatelei vysshei shkoly [Designing Models for Preparing for the Professional Activities of High School Teachers]. *Educational Technology and Society*. 3 (4), 183-192 [in Russian].

12. Mykheev, V. Y. (2010). *Modelyrovanye y metody teoryi yzmerenyi v pedahohyke [Modeling and methods of measuring theory in pedagogy]*. Moscow [in Russian].

13. Kamyshyn, V. V., Tkachenko, L. I., Androsovykh, K. A., & Burhun, I. V. (2017). *Psykhologo-pedahohichniy suprovod sotsializatsii obdarovanykh starshoklasnykiv v Internet-seredovyshchi [Psychological and pedagogical support of the socialization of gifted high school students in the Internet environment]*. Kyiv [in Ukrainian].

14. Samborska, N. (2018). Modeliuvannia protsesu formuvannia sotsialno-komunikatyvnoi kompetentnosti maibutnikh fakhivtsiv zi spetsialnosti «Medsestryntstvo» u protsesi vyvchennia humanitarnykh dystsypli [Modeling of the process of formation of social and communicative competence of future specialists in the field of nursing in the process of studying humanitarian disciplines]. *Naukovi zapysky Ternopilskoho natsionalnoho pedahohichnoho universytetu imeni Volodymyra Hnatiuka - Scientific notes of Ternopil National Pedagogical University named after Volodymyr Hnatyuk*. 1, 71-76 [in Ukrainian].

15. Sikora, Ya. B. (2010). *Formuvannia profesiinoi kompetentnosti maibutnoo vchytelia informatyky zasobamy modeliuvannia [Formation of professional competence of the future teacher of informatics by means of modeling]*. Zhytomir [in Ukrainian].

16. Tkachenko, L. I. (2016). Hotovnist uchnivskoho y uchytelskoho kontynhentu do sotsializatsii starshoklasnykiv zasobamy Internet-tekhnologii [Readiness of student and teacher contingent for the socialization of senior pupils using Internet technologies]. *Navchannia i vykhovannia obdarovanoi osobystosti - Teaching and upbringing of gifted personality*. Vol. 2, 17-26 [in Ukrainian].

17. Uruskiy, V. I. (2005). *Formuvannia hotovnosti vchyteliv do innovatsiinoi diialnosti [Formation of readiness of teachers for innovation activity]*. Ternopil [in Ukrainian].

18. Khabermas, Yu. (1996). Komunikatyvna diia i dyskurs [Communicative Action and Discourse]. *Pershodzherela komunikatyvnoi filosofii - Primary sources of communicative philosophy*. Kyiv [in Ukrainian].

19. Yakibchuk, M. I. (2013). Pedahohichna model yak osnovna slakdova teoretyko-metodolohichnykh zasad formuvannia tolerantnosti u studentiv vyshchyykh pedahohichnykh navchalnykh zakladiv [Pedagogical model as the main slack hypothesis of theoretical and methodological principles of tolerance formation among students of higher

pedagogical educational institutions]. *Visnyk LNU imeni Tarasa Shevchenka - Visnyk of LNU named after Taras Shevchenko*. 3, 279-285 [in Ukrainian].

Tkachenko L. The Structural Pedagogical Model of Support of Socialization of Students using Internet-technologies.

Summary.

The article draws attention to the socialization of students as a personal component of the holistic pedagogical process, which is marked by its own content and objectives, which consist in the purposeful transfer to the student of social experience – social ideas, ideals, values and norms. In the modern world, algorithms, standards and principles of behavior, habits and traditions, lifestyle, life motivations, social relations, interpersonal relationships, social roles should be assimilated with a focus on using Internet-technologies and the prospect of socialization throughout life.

The necessity of using Internet technologies in the process of educational activities in general secondary education is emphasized. The object and subject of modeling are indicated.

The presentation of the pedagogical model in the form of a generalized scheme is justified, which allows it to be taken as a basis and expanded and clarified if necessary in each particular case. A structural pedagogical model of supporting socialization of students using Internet-technologies in the institution of general secondary education is presented. The purpose means and components of the educational environment of socialization are indicated. The components of the educational environment of the educational institution are defined: organizational-

methodical, resource, instrumental, as well as types and forms of educational activities, monitoring and evaluation of the result. Emphasis is placed on the need to develop communication skills and connections between the participants of the educational process, which are necessary for understanding the goals of communication interaction and their achievement using Internet technologies.

The conditions that ensure the use of Internet technologies in the socialization of students are also indicated: the readiness of the student and the teacher to use them. Essential in the aspect of teacher readiness is the ability to translate the usual didactic forms into Internet content.

Key words: socialization using Internet-technologies; structural pedagogical model of support.

Ткаченко Л. И. Структурная модель педагогической поддержки социализации учащихся с использованием Интернет-технологий.

Аннотация.

В статье представлена структурная педагогическая модель поддержки социализации учащихся с использованием Интернет-технологий в учреждениях общего среднего образования. Определены составляющие образовательной среды социализации: организационно-методическая, ресурсная, инструментальная, а также виды и формы образовательной деятельности, контроль и оценивание результата. Сделан акцент на необходимости развития коммуникативных навыков и связей между участниками образовательного процесса.

Ключевые слова: социализация с использованием Интернет-технологий; модель педагогической поддержки.